

הגדה של פסח – המהר"ל – חלק ג'

אתמול ראינו כיצד המהר"ל מחלק את חמישה עשרה השבחים לשלוש קבוצות. ראינו כיצד בשתי הקבוצות הראשונות בכל שבח ושבח עם ישראל התעלה מעלה נוספת. היום נראה את חמשת המעלות האחרונות ואת החלוקה שהמהר"ל מחלק את שלושת הקבוצות:

"והנה בחמש מעלות הראשונות לא היה אל ישראל התעלות, כי כולם היו היציאה ממצרים שאין זה נחשב רק שהיו יוצאים לאור שלמות המציאות שקודם זה היו נקראים שהם נבלעים לגמרי, כי אם בחמש מעלות אמצעיות שהם היו התעלות ישראל. ואחר חמש אמצעיות זכר החמש מעלות קדושות שעל ידם הדיבוק עם השם יתברך: והראשונה מן החמשה – נתינת שבח מצוה אלוהית (השבת), והיא הברית בין הקב"ה ובין ישראל בה יתדבקו בקב"ה וזה ידוע. ואחר כך שקרבם לפני הר סיני וזה בעצמו הדביקות מה שקרבם לפני הר סיני גרם להם דיבוקו יתברך ועל ידי זה פסק זוהמת נחש שבא על חוה כדאיתא (-כמו שמופיע) בגמרא. ויותר מזה שנתן התורה הוא דיבוק יותר. ויותר מזה שהכניסם לארץ ישראל כי הארץ הזאת היא לחלקו של השם יתברך, וכמו שאמרו ז"ל "כל הדר בחו"ל כאילו אין לו אלוה" וזה הדיבוק יותר. ויותר שבנה להם בית הבחירה והשם יתברך שוכן איתם לגמרי והבן הדברים האלו"

[מהר"ל על הגדה של פסח, מתוך הספר 'גבורות ה']

המהר"ל מסביר את החלוקה בין שלוש הקבוצות בתוך השבחים: חמש הראשונות הן רק עצם היציאה ממצרים למציאות שלמה בפני עצמה. חמש האמצעיות הן עליית מדרגות של עם ישראל, וחמש האחרונות הן חמש מדרגות של התדבקות בה' יותר ויותר. הראשונה היא עצם הקשר בין ישראל לקב"ה – הברית. ההמצאות בהר סיני וקבלת התורה אלו עוד שתי מעלות של קרבה. ארץ ישראל היא ממש להכנס לתוך חלקו של אלוקי העולם ובית המקדש הוא השראת השכינה של הקב"ה ממש בתוך עם ישראל.

בדברים אלה אנו יכולים ללמוד איך להביט על ההגדה כולה, כפי שמופיע לא מעט בדברי המהר"ל – ההגדה אינה אוסף של מימרות ו'נקודות למחשבה', אלא יש בה סדר וחכמה והיא באה ללמד אותנו מהו התהליך שעבר עם ישראל במהלך יציאת מצרים.